

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 5C/85/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712205929
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nora Zátopková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2014:5712205929.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin pred samosudkyňou JUDr. Norou Zátopkovou v právnej veci navrhovateľa Q. D., H.. XX.X.XXXX, C. D.É. Q. XXXX/XX, 039 01 Turčianske Teplice, proti odporcovi MONEY PLUS, a.s., so sídlom Palkovičova 217/16, 821 08 Bratislava, IČO: 35 962 682, o určenie neplatnosti zmluvy o úvere, o priznanie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 500 eur a o protinávru odporcu na zaplatenie sumy 1.021,80 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi navrhovateľom a spoločnosťou EURO PROVIDUS a.s., IČO: 35 962 682, so sídlom Dunajská 15/A, Bratislava, pod číslom 9601130099 zo dňa 3.11.2011, je neplatná.

II. Protinávrh odporcu o zaplatenie 1.021,80 eur s príslušenstvom sa zamietá.

III. Súd návrh navrhovateľa na priznanie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 500 eur zamietá.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 26.4.2012 sa navrhovateľ domáhal, aby súd určil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 9601130099 zo dňa 3.11.2011, uzatvorená medzi navrhovateľom (do 12.2.2014 obchodné meno EURO PROVIDUS, a.s., so sídlom Dunajská 15/A, 811 08 Bratislava) a odporcom, je neplatná. Zároveň sa domáhal, aby súd odporcu zaviazal povinnosťou zaplatiť navrhovateľovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 500 eur a nahradiť mu trovy konania.

V dôvodoch návrhu navrhovateľ uviedol, že ako spotrebiteľ uzavrel s odporcom dňa 3.11.2011 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 9601130099 na úver vo výške 800 eur za cenu úveru 1.096,80 eur, pričom splátky boli dojednané na 51 týždňov po 16,80 eur a 52. splátka na sumu 240 eur. V skutočnosti navrhovateľ obdržal pri podpise zmluvy len sumu 560 eur, nakoľko si odporca sumu 240 eur odpočítal pred poskytnutím úveru ako „preddavok na úhradu zmluvnej pokuty“. Navrhovateľ ku dňu podania návrhu na súd uhradil odporcovi 75 eur a preddavok na úhradu zmluvnej pokuty vo výške 240 eur, t.j. celkom uhradil 315 eur. Ako dôvody neplatnosti zmluvy navrhovateľ uvádza veľké množstvo, podľa jeho názoru neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré majú za následok neplatnosť vyššie uvedenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako celku. Svojim obsahom, ako aj účelom totiž táto odporuje zákonu a zákon obchádza, pričom ako celok sa prieči dobrým mravom.

Navrhovateľ za neprijateľné zmluvné podmienky vo svojom návrhu považoval nasledovné dojednania: súhlas spotrebiteľa s postúpením pohľadávky, a to aj do zahraničia (čl. II. zmluvy); súhlas spotrebiteľa so vstupom dodávateľa zrejme do obydlija spotrebiteľa za účelom výberu splátok (čl. II zmluvy); súhlas spotrebiteľa so započítaním platby splátky podľa uváženia veriteľa (čl. II zmluvy); oprávnenie veriteľa pri podpise zmluvy požadovať od dlžníka poskytnutie preddavku na úhradu zmluvných pokút, a to až do výšky 30 % z celkovej sumy poskytnutého úveru (čl. III bod 3.4. zmluvy) a s tým spojená neprímeraná výška RPMN, v ktorej podľa názoru navrhovateľa nebol uvedený preddavok započítaný; dojednanie o zmluvnej pokute vo výške 25 % z neuhradenej splátky v prípade omeškania spotrebiteľa, ako aj platbe za upomienku (čl. III bode 3.5. zmluvy); ďalej dojednanie obsiahnuté v čl. III bod 3.6. zmluvy o tom, že veriteľ je oprávnený od dlžníka požadovať, aby mu uhradil všetky náklady spojené s uplatňovaním pohľadávok voči dlžníkovi; povinnosť dlžníka platiť zmluvnú pokutu vo výške nesplatených poplatkov a úroku, ktoré by bol dlžník povinný zaplatiť v prípade riadneho ukončenia zmluvy splnením záväzku (čl. III bod 3.9. zmluvy); uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov ako formy zabezpečenia uspokojenia pohľadávky veriteľa (čl. III 3.13. zmluvy). Navrhovateľ v návrhu ďalej poukázal na rozhodcovskú doložku, v rámci ktorej dlžník vyhlasuje, že prijíma návrh rozhodcovskej zmluvy, podľa ktorého vzájomné spory, ktoré by medzi zmluvnými stranami vznikli na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo súvisiacich s touto zmluvou, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik zmluvy, je príslušný prejednať a rozhodnúť s konečnou platnosťou v rozhodcovskom konaní pred jediným rozhodcom STÁLY ROZHODCOVSKÝ SÚD pri IUDEX zriadený pri právnickej osobe IUDEX s.r.o., so sídlom: Pavla Mudroňa 43, 036 01 Martin. Nekalosť uvedenej rozhodcovskej doložky podľa názoru navrhovateľa spočíva v tom, že nebola individuálne dojednaná, pričom zakladá faktickú nerovnováhu v právach a v povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, čo je v rozpore s generálnou klauzulou (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Navrhovateľ ďalej v návrhu uviedol, že mu bola konaním odporcu spôsobená ujma ako spotrebiteľovi, ktorá mala spočívať v znášaní stavu neistoty, obáv o výšku dlhu a jeho neustále narastanie, navrhovateľ trpel stresom, keď odporca uplatňoval voči nemu nemorálne zmluvné podmienky, zasielaním upomienok s poplatkami za ne. Vzhľadom na uvedené žiadal finančné zadostučinenie vo výške 500 eur, ktoré mu však vôbec nenahradí jeho doterajšiu utrpenú ujmu a negatívny vplyv.

Odporca vo svojom vyjadrení k návrhu zo dňa 3.7.2012 uviedol, že zmluva s navrhovateľom bola uzavretá na základe výslovnej žiadosti navrhovateľa o poskytnutie úveru. Pred uzatvorením zmluvy bol navrhovateľ riadne oboznámený o všetkých podstatných náležitostiach zmluvy vo forme formuláru o zmluvných podmienkach, najmä bol oboznámený o výške poskytnutého úveru, o výške ročnej úrokovej sadzby, o výške poplatkov za správu úveru, o celkovom navýšení, o počte, periodicite a výške jednotlivých splátok úveru, o výške RPMN, ako aj o ďalších náležitostiach uvedených v predmetnom formulári. Oboznámenie sa s formulárom potvrdil navrhovateľ svojim podpisom na samotnom formulári. Vo vyjadrení odporcu uviedol, že výška RPMN uvedená v zmluve je vypočítaná správne, a to dosadením premenných do vzorca, ktorý je v prílohe č.2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Preddavok na zmluvnú pokutu podľa odporcu nie je v RPMN započítaný. V prípade, ak nárok na zmluvnú pokutu nevznikne, teda ak je spotrebiteľský úver riadne splácaný, je odporca povinný preddavok v plnej výške vrátiť, čo aj v praxi robí. Pokiaľ ide o zmluvnú pokutu vo výške 20 %, tu odporca uviedol, že odporca postupoval a postupuje v súlade s platnou legislatívou upravujúcou najvyššiu výšku súčtu sankcií v prepočte na kalendárny rok. Okrem uvedenej zmluvnej pokuty si neuplatňuje žiadnu inú sankciu, a to ani úrok z omeškania, ktorý si uplatňuje v prípade neuhradenia všetkých splátok, až odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti poslednej dohodnutej splátky, kedy sa už neuplatňuje zmluvná pokuta. Z uvedeného vyplýva, že odporca si ako sankciu za omeškanie uplatňuje zmluvnú pokutu najviac do výšky poskytnutého preddavku, t.j. 25 % istiny úveru, čo po prepočte na ročnú úrokovú sadzbu predstavuje pri poskytnutí úveru na 52 týždňov sadzbu 25 % p. a.. Táto výška je v súlade s účinným nariadením vlády č. 87/1995 Zb.. K súhlasu spotrebiteľa so vstupom dodávateľa odporca uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ nemá vedený osobný účet, vyberanie splátok realizuje odporca prostredníctvom osobného vyberania splátok. Uvedený súhlas však môže navrhovateľ kedykoľvek odvolať. Ohľadom súhlasu spotrebiteľa so započítaním platby splátky podľa uváženia veriteľa odporca uviedol, že veriteľ neustanovuje pomer započítania na istinu a náklady svojvoľne, ale ide o proces regulovaný korektívnymi právnymi poriadkami. Táto zmluvná podmienka slúži ako vyjadrenie súhlasu a oboznámenia sa klienta s postupnou zmenou pomeru istina - náklady v jednotlivých splátkach postupom času. K právu veriteľa uplatniť vykonávanie zrážok zo mzdy odporca zastáva právny názor, že uvedený súhlas, resp. dohoda o zrážaní zo mzdy je možné uviesť takisto do textu zmluvy, pričom nie je potrebné podpisovať samostatnú dohodu. Vzhľadom

však na možnosť rozdielných názorov subjektov dotknutých zrážkami zo mzdy odporca z procesnej opatrnosti a s ohľadom na vôľu odporcu postupovať voči všetkým účastníkom čo najkorektnšie, odporca uzavrel Dohodu o zrážkach zo mzdy s navrhovateľom zároveň v individuálne dojednanej a podpísanej listinnej forme, pričom s jej uzavretím navrhovateľ pri jej popise výslovne súhlasil. Uzavretím dohody o zrážkach zo mzdy nie je podmienené poskytnutie spotrebiteľského úveru. K navrhovateľom namietanej zmluvnej podmienke, podľa ktorej by mal spotrebiteľ znášať všetky náklady spojené s uplatňovaním pohľadávky veriteľom, odporca uviedol, že odporcovi nemôže byť na škodu, že v zmluve neupravil aj možnosť priznania nákladov vymáhania pohľadávky aj druhej strane, nakoľko tieto upravuje samotný zákon, ktorý aplikujú, a teda aj ex offio dozorujú štátne inštitúcie, resp. zákonom určené osoby. Pokiaľ ide o rozhodcovskú doložku a jej nekalosť odporca vo svojom vyjadrení uviedol, že v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky nie je navrhovateľ ako spotrebiteľ nútený riešiť spor len v rámci rozhodcovského súdu. V prípade podania návrhu veriteľom je logické, že vzhľadom na to, že neodmietol rozhodcovskú doložku, je povinný podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, avšak toto ho nezbavuje možnosti uplatniť svoje právo na preskúmanie rozhodcovského rozsudku na príslušnom všeobecnom súde v zmysle zákona o rozhodcovskom konaní. Z uvedeného je podľa názoru odporcu zjavné, že rozhodcovská doložka bola individuálne dojednaná a vzhľadom na uvedené, nemôže ísť o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

V predmetnom podaní si zároveň odporca uplatnil právo proti navrhovateľovi na zaplatenie sumy 513 eur. Navrhovateľ na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 9601130099 zo dňa 3.11.2011 zaviazal uhradiť odporcovi poskytnutý úver vo výške 800 eur spolu s dohodnutým úrokom vo výške 78,55 eur a celkovými nákladmi spojenými so spotrebiteľským úverom vo výške 218,25 eur, a to v 51 rovnomerných týždenných splátkach vo výške 16,80 eur a v 52. týždennej splátke vo výške 240 eur, pri RPMN 72,22 %. Navrhovateľ však svoj záväzok vrátiť poskytnutý úver spolu s navýšením podľa zmluvy napriek výzvam zo strany odporcu riadne neplnil, pretože uhradil len prvých 5 splátok, každú po 16,80 eur a čiastočne splátku č. 5 vo výške 7,80 eur, t.j. celkom 75 eur. V čase podania vyjadrenia odporcu sa splatnou stala splátka č. 35, pričom okrem uvedených splátok navrhovateľ iné splátky neuhradil. Neplnením sa navrhovateľ dostal do omeškania s úhradou splátok v celkovej výške 513 eur.

V podaní zo dňa 3.7.2012 navrhovateľ zotrval na podanom návrhu, poprel protinávrh odporcu a tento žiadal ako nedôvodný zamietnuť.

Na pojednávaní dňa 13.2.2013 navrhovateľ uviedol, že pri podpise zmluvy bol zavádzaný čo sa týka výšky pôžičky. Dal si žiadosť na sumu 900 eur, ktorú potreboval na opravu auta, pretože v tom čase mal veľmi chorú matku. Zo strany odporcu mu bolo oznámené p. E., že mu bol schválený úver vo výške 800 eur, pričom nedostal hneď 240 eur ako preddavok na zmluvnú pokutu a sumu 30 eur ako prvú splátku, bola mu teda vyplatená len suma 530 eur. V ďalšom sa pridržiaval písomne podaného návrhu. Odporca taktiež zotrval na svojom vyjadrení, podľa jeho názoru zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Zároveň súdu predložil rozšírenie protinávrhu.

Súd uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 27.2.2013 pripustil rozšírenie vzájomného návrhu s výrokom - navrhovateľ je povinný zaplatiť odporcovi sumu 1.021,08 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.021,80 eur od 2.12.2012 do zaplatenia a nahradiť trovy konania.

Súd následne rozhodol vo veci rozsudkom č.k. 5C/85/2012-101 zo dňa 20.3.2013, ktorým v prvom výroku návrh navrhovateľa na určenie neplatnosti Zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo 9601130099 zo dňa 3.11.2011 zamietol; v druhom výroku určil, že zmluvná podmienka Zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo 9601130099 zo dňa 3.11.2011 uvedená v článku III. bod 3.4. v znení: „Veriteľ je pri podpise tejto Zmluvy oprávnený požadovať od Dlžníka poskytnutie preddavku na úhradu zmluvných pokút podľa tejto Zmluvy (ďalej len „Preddavok“), a to až do výšky 30 % z celkovej sumy poskytnutého úveru. V prípade, že Veriteľovi vznikne nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty Dlžníkom v zmysle tejto Zmluvy, je Veriteľ oprávnený použiť prijatý Preddavok na úhradu zmluvnej pokuty. Veriteľ je oprávnený použiť prijatý preddavok alebo jeho časť aj na úhradu ktorejkoľvek splatnej splátky, Veriteľ je povinný predložiť Dlžníkovi vyúčtovanie o použití preddavku do 14 kalendárnych dní od doručenia žiadosti Dlžníka o jeho predloženie“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou; v treťom výroku návrh navrhovateľa na priznanie

primeraného finančného zadostučinenia vo výške 500 eur zamietol; v štvrtom výroku navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi sumu 781,80 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 781,80 eur od 2.11.2012 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku; v piatom výroku vo zvyšku vzájomný návrh odporcu zamietol a v šiestom výroku vyslovil, že o trovách konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

Predmetný rozsudok bol na odvolanie navrhovateľa, ako aj odporcu uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 8Co/284/2013-140 zo dňa 21.10.2013 zrušený a vec bola okresnému súdu vrátená na ďalšie konanie s tým, aby okresný súd opätovne vyhodnotil navrhovateľom napádané zmluvné podmienky v súlade s ust. § 53 ods. 1, § 53 ods. 4 písm. k/, § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, ako aj normami európskeho práva na ochranu spotrebiteľa, opätovne vo veci rozhodol a v nadväznosti na zistenia o neprijateľných zmluvných podmienkach potom vyhodnotil, či neprichádza do úvahy neplatnosť úverovej zmluvy zo dňa 3.11.2011 ako celku, ktorá skutočnosť bude mať následne vplyv aj na rozhodovanie o protinávrhu odporcu. Predmetné uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 16.12.2013.

Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 24.9.2014, ktoré vykonal za účasti navrhovateľa, v neprítomnosti odporcu. Odporcovi bolo predvolanie na pojednávanie spolu s poučením o právach a povinnostiach v konaní pred súdom doručované na adresu uvedenú v Obchodnom registri, avšak zásielka sa vrátila súdu s poznámkou adresát neznámy.

Súd vykonal na pojednávaní dokazovanie, a to prvotne výsluchom navrhovateľa, ktorý uviedol, že z jeho strany došlo k úplnej úhrade čiastky, ktorá mu bola poskytnutá, a to vo výške 560 eur, túto sumu doplatil dňa 17.10.2013. Naďalej zotrval na tom, že uzavretá zmluva je neplatnou zmluvou s tým, že obsahuje množstvo neprijateľných zmluvných podmienok.

Ďalej súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v súdnom spise a zistil tento skutkový a právny stav:

Dňa 3.11.2011 uzavreli účastníci zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 9601130099 na úvere vo výške 800 eur za cenu úveru 1.096,80 eur. Splátky úveru boli účastníkmi dojednané na 51 týždňov po 16,80 eur s tým, že 52. splátka mala byť zaplatená v sume 240 eur. V skutočnosti však navrhovateľ po podpise predmetnej zmluvy obdržal sumu 560 eur, keďže odporca si sumu 240 eur (v podstate 52. Splátka) odpočítal ešte pred poskytnutím úveru ako preddavok na úhradu zmluvnej pokuty. Navrhovateľ ku dňu pojednávania uhradil na predmetnom úvere odporcovi celkovo sumu vo výške 560 eur.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného

predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,

p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,

r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zák. č. 129/2010 Z. z.“), zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa Článku 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzavretých so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich národného práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Zo záverov, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že zmluva o úvere uzatvorená medzi navrhovateľom a odporcom je spotrebiteľskou zmluvou. Odporca ako dodávateľ pri poskytnutí úveru konal v rámci svojej obchodnej, resp. podnikateľskej činnosti a navrhovateľ mal v uvedenom zmluvnom vzťahu postavenie spotrebiteľa. Zmluva zároveň spĺňala pojmové znaky spotrebiteľskej zmluvy vymedzené v § 52 a nasl. Občianskym zákonníkom a Zák. č. 129/2010 Z. z..

Naliehavý právny záujem navrhovateľa na určení neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere považoval súd za daný, keďže navrhovateľ, ktorý má v uvedenom zmluvnom vzťahu postavenie dlžníka, potrebuje mať vyriešenú otázku, aký je jeho skutočný dlh v prípade určenia, hoci aj čiastočnej neplatnosti zmluvy.

Navrhovateľ napadol platnosť predmetnej spotrebiteľskej zmluvy z dôvodu, že podľa jeho názoru je v nej množstvo neprijateľných podmienok ktoré ju v konečnom dôsledku ako celok robia neplatnou.

Súd sa plne stotožnil s názorom navrhovateľa, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je súhlas spotrebiteľa s postúpením pohľadávky, a to aj do zahraničia; súhlas spotrebiteľa so vstupom dodávateľa zrejme do jeho obydľia za účelom výberu splátok; ďalej súhlas spotrebiteľa so započítaním platby splátky podľa uváženia veriteľa, ako aj v neposlednom rade skutočnosť, aby si dodávateľ už pri podpise zmluvy ponechával až 30 % výšky úveru ako preddavok na prípadnú zmluvnú pokutu a s tým spojená neprímeraná výška RPMN, v ktorej nie je uvedený preddavok započítaný. Súd tiež za neprijateľnú zmluvnú podmienku rovnako ako navrhovateľ považoval aj dojednanie o zmluvnej pokute vo výške 25 % z neuhradenej splátky v prípade omeškania spotrebiteľa, ako aj platbe za upomienku; tiež dojednanie o tom, že veriteľ je oprávnený od dlžníka požadovať, aby mu uhradil všetky náklady spojené s uplatňovaním pohľadávok voči dlžníkovi; ďalej povinnosť dlžníka platiť zmluvnú pokutu vo výške nesplatennej časti poplatku a úroku, ktoré by bol dlžník povinný platiť v prípade riadneho ukončenia zmluvy splnením záväzku. Odstúpením od zmluvy sa totiž zmluva zrušuje, zmluvná pokuta tu pôsobí ako podmienka jednostranne zameraná a spôsobujúca hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Zároveň uvedená sankcia pôsobí tak, že zamedzuje spotrebiteľovi naplniť

jeho zákonné právo na odstúpenie od zmluvy, čo je neprijateľné. Súd sa taktiež stotožnil s názorom navrhovateľa, že pokiaľ ide o rozhodcovskú doložku, táto je neprijateľnou podmienkou, nakoľko jej nekalosť vyplýva zo skutočnosti, že ide o zmluvnú podmienku, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a podľa ktorej síce spotrebiteľ má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, avšak ak sa v zmysle tejto doložky začne rozhodcovské konanie z iniciatívy dodávateľ, t.j. odporcu, je navrhovateľ ako spotrebiteľ nútený sa rozhodcovskému konaniu podrobiť. Z uvedených dôvodov dospel súd k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 9601130099, ktorú účastníci konania uzavreli dňa 3.11.2011, obsahuje množstvo neprijateľných podmienok, a preto určil, že predmetná zmluva je v nadväznosti na vyššie cit. ust. Občianskeho zákonníka, ust. Zák. č. 129/2010 Z. z. a Článku 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách neplatná.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

V nadväznosti na tú skutočnosť, že súd určil, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere je neplatná, súd protinávrh odporcu o zaplatenie sumy 1.021,80 eur s príslušenstvom zamietol. Urobil tak v dôsledku toho, že v zmysle cit. ust. § 457 Občianskeho zákonníka bol navrhovateľ povinný z neplatnej zmluvy odporcovi povinný vrátiť to, čo od neho podľa tejto zmluvy dostal, t.j. sumu 560 eur. Keďže k úplnej úhrade čiastky 560 eur došlo zo strany navrhovateľa dňa 17.10.2013, protinávrh odporcu nebol dôvodný.

Navrhovateľ sa ďalej domáhal priznania finančného zadosťučinenia v sume 500 eur. Avšak tak v návrhu na začatie konania, ako ani v priebehu konania neuviedol, v čom konkrétne mala spočívať jeho ujma. Rovnako tak ničím neodôvodnil výšku požadovanej sumy. Uviedol len všeobecné tvrdenia, že v dôsledku porušenia jeho spotrebiteľských práv znášal stav neistoty, obáva a trpel stresom. O týchto skutočnostiach však nepredložil žiadne relevantné dôkazy. Navrhovateľ v návrhu tiež tvrdil, že mal trpieť aj zasielaním upomienok s poplatkami, avšak na pojednávaní zase uviedol, že mu žiadne upomienky od odporcu doručované neboli. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že navrhovateľ čo sa týka uplatneného nároku na priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 500 eur neunesol dôkazné bremeno, a preto súd tento nárok zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa ust. § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), podľa ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. V tomto konaní mal navrhovateľ úspech v tej časti návrhu, v ktorej žiadal určiť neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Jeho neúspech predstavuje tá časť žalobného návrhu, v ktorej bol návrh zamietnutý, t.j. nárok na zaplatenie finančného zadosťučinenia. Odporca bol úspešný v časti, v ktorej bol nárok navrhovateľa na zaplatenie finančného zadosťučinenia zamietnutý. Neúspešný bol naopak v časti tej časti návrhu, v ktorej súd určil neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere a tiež v časti, v ktorej bol jeho protinávrh na zaplatenie sumy 1.021,80 eur zamietnutý. Vzhľadom na uvedené súd o trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd Žilina prostredníctvom podpísaného súdu (dvojmo).

Podľa ust. § 205 ods. 1 O.s.p., v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 205 ods. 2 O.s.p., odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 205 ods. 3 O.s.p, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.